

KOLÍKY? TY S SEBOU VOZÍM!

Honza Švácha musel včera na nějakou dobu z Popelky zmizet (téměř jako Popelka, která místo hrachu, čočky a popela ale přebírala spotřebitele a podnikatele) a pověřil mě úkolem nelehkým: „Učiň rozhovor, dobrý by byl scénograf, protože režisér a herečka už byli, ale nechám to na tobě.“ Natrefila jsem na Magdalénu Hniličkovou, která spolu s Libuškou Haškovou odehrála představení Na cestě, ale nejen odehrála...

Jak se z tebe vlastně stala multifunkční osoba, která si v představení od dramaturgie, přes herectví až po scénografii vše zajistí?

Tohle byl můj první projekt, který si dělám takhle sama a odvinulo se to od šílené vize naší režisérky, že musíme udělat pohádku, abychom mohli jet do Radnic na Radnickou rolku. V té době jsem měla hotovou už jednu pohádku, ale to bylo samozřejmě málo. Paní režisérka rozhodla, že k tomu něco přidám a zasedám to celé do nějakého rámce a ať si to udělám jako studentskou práci všechno sama. Vzala jsem si na pomoc kolegyni Libušku...

To jsi mohla?

To mi bylo přímo nařizeno, že si mám vzít Libušku, která si zahraje také jednu svoji sólovou pohádku a pak že dáme jednu společnou.

A ta paní režisérka (Hanka Franková) s šílenou vizí ta je zároveň...

Ano, ta je zároveň maminka.

Takže vznikla nejdřív pohádka o rybáři Shonovi?

Nejdřív vznikla keltská pohádka. Vznikla jako práce na Pedagogické škole – úkol do literárního jazykového praktika – s divadlem neměla vůbec nic společného.

Když se zaměřím na scénu, na výtvarnou stránku, tak vznikala jakým způsobem?

Scénografie samozřejmě vycházela z té první pohádky, kterou jsem výtvarně pojala tak, aby to bylo co nejjednodušší, a chtěla jsem využít něco, co používáme každý den. Vzala jsem si tedy kolíčky a kapesníky...

Kolíčky používáš každý den?

Je to věc denní potřeby, která se běž-

ně používá, ale málokoho by napadlo vzít kolíčky jako jevištní prvek. Zkusila jsem tuto cestu, z které se pak muselo samozřejmě vyjít v celém představení, proto se tam objevují šátky, hřeben, gumičky...

Jaké bývají reakce dětských diváků?

Pro dětského diváka jsme hráli jen na přehlídkách, jinak hrajeme představení pro studenty jako inspirativní pro práci s dětmi na pedagogické škole.

Co říkají diváci na scénu, kde jsou

Magdaléna Hniličková

jen dvě židle? Od dětí tady slycháme, že chtějí víc kulis, mimochodem u vašeho představení děti z mladší skupiny vůbec kulisy nevzpomenuly a neměly s tím problém...

Máme už své vlastní publikum vychované, zvyklé na to, že využíváme minimální jevištní prostředky a obzvlášť židle jsou u nás velmi běžné.

Když tedy tohle byla tvoje první zkušenost s vlastní dramaturgií a režii... Pociťuješ nějaké rozdíly od poetiky vašeho divadla? Nebo obráceně, že naopak přímo navazuješ...

Asi se tam určitě objevilo něco, co se vymyká klíči, který používá máma, ale asi jsem si neuvědomovala konkrétní věci. Spíš jde o nějaké detaily, u kterých to ani nevím.

Na diskusi o vašem představení se jako největším problémem nebo otázkou stal rámec. Hodláte s ním něco provést?

S tím problémem jsme se potýkali od začátku a já s nedostatkem svých zkušeností jsem ho nedokázala vhodně vyřešit, už s tím teď nedokážu pohnout. Spíš by to potřebovalo zásah zkušenější ruky a muselo by se celé představení překopat.

Také se objevil názor, že vyprávěčka s kapesníky zapomíná a dělá si uzle na kapesnících, na které pak také zapomíná... Ty sama zapomínáš a nosíš u sebe sedm kapesníků s uzlíky?

Ne, tohle mě opravdu překvapilo a pobavilo, přijde mi to jako zajímavý nápad. Sedm kapesníků s uzlíky u sebe nenosím, to je pravda, ale kolíky ty s sebou vozím. Kamkoliv na cestu vozím s sebou šňůrku s kolíky.

A ty a Popelka?

My jsme tu s divadlem podruhé, neboť jsme zde na Wintrovkách hráli jako inspirativní představení Koně. Cítím vstřícnost ze strany organizátorů a vnímám, že publikum je zde vychované, i když je to možná specifické přehlídkami, to nemůžu posoudit, ale atmosféra je zde hodně vstřícná a hraje se zde dobře.

Jasanka Kajmanová Panáčková

Ve světě Pipi to funguje

Konečně. Porota se neshodla. Seminář k představení divadla Malá scéna ze Zlína Pipi dlouhá punčocha se tak proměnil v živoucí pelmel názorů a myšlenkových proudů.

Autor těchto řádků pohádku o lidské fantazii a kamarádství (první a poslední slovo představení je kontaktní „Ahoj!“) vnímal velmi pozitivně. Zvláště velkou radost měl z reakcí dětského publika, které od začátku do konce šlo s formou i obsahem představení. „Ne-řád“, který tu Pipi symbolizuje, měl paradoxně zřetelná pravidla (v tomto smyslu se nelze ubránit srovnání s anarchií bez pravidel první poloviny pohádky Matěj a čarodějnice). Rozdíl mezi lží a vymyšlením byl rovněž od začátku patrný, snad všichni pochopili, že lži rozverné Pipi rozhodně nevznikají se zlým úmyslem. Jako potvrzení těchto slov nechť poslouží krásný moment, kdy se lupiči od dětí dožadovali banánu pro opičku jménem Pan Nelson a jedno z dětí jim hodilo imaginární banán. Bez přemýšlení. Ve světě Pipi to funguje.

O to zajímavější byly reakce dětí po představení. Ty mladší prokázaly jednoznačnou orientaci v příběhu i ve vzájemných vztazích figur. Ti starší ve spo-

lupráci s lektory řešily, jestli se s Pipi ztotožňují, či ne. Většina to odmítla, otázkou je, nakolik se s ní ve skutečnosti ztotožňují, ale bojí se to přiznat. Úvaha, že identifikace s Pipi bolí, je jistě na místě. Nezapomeňme však na ono „kdyby“, se kterým děti tyto reflexe často začínaly, a které podle mého soudu pojmenovává onu pozitivní, či aktivní, chcete-li, distanci od tématu a postavy Pipi.

Jisté pochybnosti lze vyjádřit u pojetí komické dvojice lupičů a strážníků. Jednak proto, že svou mírou přiblížlosti možná až příliš připomínají kolegy z filmu Sám doma (a to obě dvojice, i přes snahu oddělit je vnějšími prostředky, dochází zde k jistému splývání), ale především proto, že jejich karikatura netvoří dosta-

tek? K tomuto šumu možná přispělo i svícení, které v těchto situacích někdy potemňuje a v jiných zase ne.

A mohli bychom pokračovat dál: na základě čeho Pipi udělá z lupičů námořníky svého fantazijního korábu? Nestrhává na se-

be někdy dvojice policajtů pozornost až příliš, na úkor správné proporce? Není pak i toto důvod, proč má představení jakoby tři konce? Nepůsobí Pipi až moc jako fracek? Není celý ten příběh ve skutečnosti prázdninovým preludem sourozenců Aniky a Tomyho?

Žádná z těchto otázek však autorovi těchto řádků nebere celkový pocit zábavného a dobře zahraného představení, které úspěšně plní záměr tvůrců: vyprovokovat fantazii nejenom malých diváků. **Petr Michálek**

Z toho pak plynou další otázky některých porotců (nikoli dětí!): na k u p o v á n í bonbónů je reálná situace nebo „jen“ hra? A co cirkus? A tatí-

PS1: Připomínám, že názory pánů porotců byly však na tuto pohádku skutečně různorodé. Než bych ale parafrázoval, či dokonce citoval, doporučuji oslovit další členy poroty přímo, osobně, z oka do oka. Především však doporučuji pána „alfa samce“ milého mého Šotka.

PS2: Má rád Merlot.

Na cestě

Inscenaci Na cestě Divadla Dagmar Karlovy Vary lze nejjednodušeji charakterizovat jako pohádkové pásmo tří odlišných pohádkových textů – keltské pohádky O princezně z Potopeného ostrova, svahilské pohádky Jak chudák krmil ženu jazykem a katalánské pohádky Král Masip. Tyto tři pohádky jsou dvojicí interpretek (Libuší Haškovou a Magdalénou Hniličkovou) odehrány na prakticky prázdné scéně s dvojicí židlí a nevelkým množstvím náznakových rekvizit. Propojuje je pak jednoduchý rámec čekání vypravěček na blíže neurčený dopravní prostředek (soubor na rozborovém semináři potvrdil, že se mělo jednat o loď), aby pak v závěru „odpluly“ vlastními silami.

Kamenem úrazu se zde jeví především fakt, že tento rámec i

celkové spojení tří značně rozdílných pohádek (proč právě tyto? v čem se podobají? co je spojuje porotě se to odhalit nepodařilo...)

je ryze vnější – nevyplývá ani z jejich vzájemné tematické vazby těchto děl, ani není jejich výběr zdůvodněn osobním tématem interpretek. Daný rámec pak působí natolik obecně, že lze jeho základní situaci čekání interpretovat takřka libovolným způsobem (čekají dívky na štěstí? Na lásku? Na vzájemnou komunikaci? Na porozumění? Jednoduše na odvoz? Nebo snad na nějakého alfa samce?).

Tento rámec se zároveň rozchází se samotným laděním jednotlivých pohádkových etud – ty

jsou totiž jednoduchým, k publiku přímočaře orientovaným vyprávěním, ilustrovaným pomocí připravených rekvizit. Rámec se nám však snaží sugerovat, že interpretky k vyprávění „inspiruje“ daná situace čekání, v níž se snaží samy sebe zabavit. Logicky by tedy měly vycházet z předmětů, které mají v dané chvíli s sebou – „připravenost“ jejich rekvizit je ovšem zjevná. Inscenace se tak připravuje o potenciální zdroj divadelnosti – rozehrávání příběhů s pomocí toho, co je reálně, pravděpodobně k dispozici, přímé přetváření reálných věcí v divadelní rekvizity, proměna skutečnosti v divadlo.

Obě představitelky jsou nepochybně talentované, jejich projev je kultivovaný a v mnohém na vysoké úrovni. I jejich souhra a vzájemná vyladěnost je oceněníhodná. Jen nám na Popelce předvedly produkci, jež se spíše podobala účelovému spojení několika půvabných sólových vypravěčských výstupů než ucelenému divadelnímu tvaru.

Jan Šotkovský

Telegrafická zpráva o diskusi k představení „20 000 mil pod mořem“

Odehrávala se v nenadšeném, leč poměrně vstřícném duchu za jemného moderování alfa samce této přehlídky číslo 1, Mgr. Milana Schejbala. Točila se zejména kolem otázek obsahových, v nichž inscenace vyvolala mnohé rozpory. Hlavní problémové okruhy: zřejmé zesoučasnění Verneovy předlohy, chladné, industriální výtvarné ladění inscenace, její případná vhodnost pro dětské diváky (vzhledem k jejímu nejednoznačnému, silně politickému poselství a možnostem případné identifikace dětí s postavou Nema),

charakter Nema jako takový (terorista ano či ne?), interpretace celkového rámce inscenace (papírové lodičky na začátku i na konci, závěrečné promítání fotografií rozličných celebrit 20. a 21. století, zvuk vypnutí Windows jako tečka), jasný smysl a ukotvení vypravěčské figury Titulka. Dis-

kuse byla věcná a neurážlivá, po zhruba hodině a půl se účastníci vydali vstříc společenskému životu přehlídky.

-jš-

Poštovní schránka objevila literární poklady!!!

Vážení přátelé! Co si budeme nalhávat. Čtvrtý den na festivalu takového zaměření se pozná. Je více než jasné, že ráno v devět hodin v baru nepotkáte osobu tak dokonale upravenou, vyzývavou, komunikativní a oslnivou, jako byla na kulturním mejdanu minulé noci. Na malých očičkách topících se v bledé tváři je jasné, že chce říct: „Bylo to včera báječné odreagování! Splnutí duší celé party! Jak všichni dýchali ve stejném tempu. Vlnili se jako sardinky v moři při slavném hitu. Kolik bylo nesčetně dlouhých pohledů z očí do očí provázených málo slyšitelným „cink“? Mám tě rád a jsem potěšen, že jsem byl s tebou. Bohužel většinou ale z takových lidí vypadne jen bezduché: Uf... hm... blé... chropt...blá blá blá... óhm... hík... prrr... krk... atd...“ V lepším případě: „Ty kr**o, to jsem se včera zas vylil jak rybník při vánočním výlovu!“ Naštěstí ještě ale i v tento pozdní čas chodí mezi námi stále lidé, kteří ze svého ducha nevytřáslí vše a umí se k zadanému úkolu řádně postavit. Do včerejší soutěže byly zaslány celkem tři příspěvky. Samozvaná porota se dlouho radila a nakonec posoudila, že v tomto literárním klání nebylo možno pevně a spravedlivě posoudit, kdo byl nejbližší takové malé rakovnické Pullitzerově ceně, a tak nerozhodla. „Nemohli jsme vzít na svá bedra mediální vraždu jednoho z děťátek svých autorů a odříznout byt' jen jediný příběh,“ říká anonymní člen fundované poroty. A jak jsme slíbili, o tuto lingvistickou lahůdku se s vámi také rádi podělíme. A aby jste o nic nepřišli, tady máte všechny Třešničky z dortíku...

Dýchavičný Dušan dobíhá do divadla. Dopije dávku džinu. Dýchá. Drží dveře dámě. Dáma děkuje dlouhým dotekem. Dušan dojde dovnitř. Dosedá. Dychtivě dočítá divadelní dokument. Divadlo duní davem. Dusot dětských dupaček dupe do diváckých dialogů...
-s_o-

... Dost. Divadlo duní dějem. Dílo dostává divácký dav do disciplinované důstojnosti. Dotyky démonické dominy deklasují decentního diplomata, dobitého do divoké dehonestující deprese. Do druhého dějství Dušan drží dekorum. Detonace dekadentní deziluze dožene Dušana do drtivé defenzivy. Dušan dokoukal. Dobíhá do dvora. Dáví. Divadlo – divná destinace.
Pavel Purkrábek

... Dovádivé děti dostaly dudlík. Dospělým dávka dramatiky dokázala doplnit duševní dary. Dekolt dámy dělá divy. Družky dospělých diváků dnes doma dostanou dárek. Došlo? Divadlo dýchá, Dušana dusí. Dech dochází! Degradace Dartaňana. Deblilní dokončení dramatu dráždí divákovu duši. Dumas drtí dubové dřevo, dávno dodýchavší Dostojevský dosáhl deliria. Dokonalá decadence. Děsná darda. Dobře dramatik dokázal dostatečně dodělat divadelní drámo. Děti dokonce dokázaly dokoukat. Dospěle došly domů. Dospělí dětinští! Dokonalá defragmentace disku. Divadelní dozorcí drtí drobné dluhy dramaturgie. Doporučují divadelní doping. Dlouhá dešťovka driftuje do divadla. Dušan dočista doražený dochází domů...
J+L+M+R

Doprostřed diváctva dorazil domácí dandy. Dáma distingovaně dokučuje delikatesní Davidoffku, dýchá – degustuje. Dlouhý dým dosedá do dandyho dada drdolu. Diletantský divadelní direktor Drábek dočítá Dostojevského. Dáma drží dentální dražé, dychtivě dýše divadelní dusno. Dveře drnčí, do dveří dokořán dýchavičně dobelhává démon decadence Dostálek, důchodovaný detektiv. Dandy demonstrativně doladuje design džínsů. Dokonalý dandy! Do dandyho drká dementní detektiv Dostálek. „Doklady!“ Dokrucuje dandyho do deklasujícího držení.

Dandy dopoledne Daimlerem – danajským darem Dánského diplomata – destruoval dětský domov. Detektiv Dostálek dedukoval dokonale: dandy dnes do divadla dorazí dozajista. Diváctvo dupe do dandyho dramatické dohry. „Drsné defilé,“ deklamuje dohráté Dušan. Dandy defetisticky drkotá: „Deblilní divadlo...“ Delikátní dopadení...
Detr a Diří Dáblovtí, Dradec Drálové

Všem literátům třikrát hip hip hurá! Hip hip hurá! Hip hip hurá! Děkujeme a pomocí tisku vyslovujeme pochvalu před nastoupenou jednotkou.
-S_o-

PROGRAM:

SOBOTA 10. LISTOPADU 2007

10.00–11.45 hodin – sál KC

Robert Louis Stevenson

OSTROV POKLADŮ

Divadlo POINT při Gymnáziu

J. Wolkra Prostějov

15.00–15.55 hodin

Božena Fixová

KTERAK SE O PRINCEZNU ČERT POKOUŠEL

Divadelní spolek Rotunda Znojmo

19.30–20.25 hodin – sál Kulturního centra

Artur Schnitzler

U ZELENÉHO PAPOUŠKA

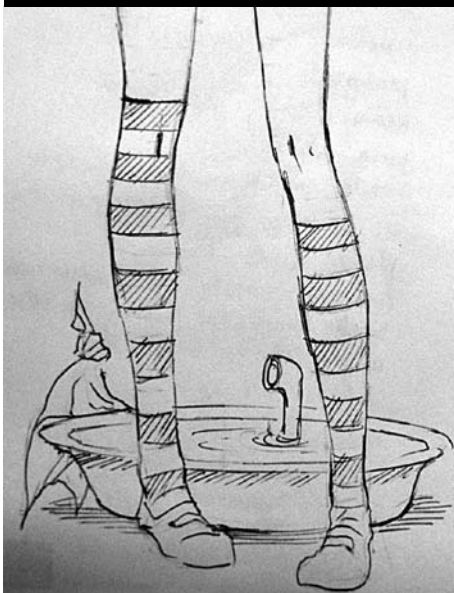
Absolventské představení

Kurzu praktické divadelní režie

a slavnostní vyřazení frekventantů

Popelka
oči Pavla Purkrábka

Tiráž

Redakce Zpravodaje: Psal a fotil Honza Švácha a Jaroslav Vondruška za podpory S_o a Jasanky Kajmanové Panáčkové, ostřížím korektorským zrakem nad nimi bděla Anna Rollová, na papír zkušene vkladala Pavla Zimmermannová. Toto 4. číslo vyšlo 10. listopadu 2007.